

לשיעורי הרב ומידע נוסף
סירקו את הברקוד

הרב שי עובד שליט"א

ראש כולל "חיים שאל" ע"ש מרן החיד"א זצ"ל

בית עובד

אלול - בנים אתם לה' אלוקיכם

אלול - אנחנו הבנים של מלך העולם!

המדרש מבאר: הגמל זו מלכות בבל, הארנבת זו מלכות מדי, שפן זו יוון - שהשפילה את ישראל, החזיר מלכות אדום וכולי. רבותינו אומרים, למה עם ישראל נקראו בנים? כי הם אהובים של הבורא יתברך. אמנם, באמת הבורא יתברך ורחמי על כל מעשיו. לא שהוא לא אוהב את הגויים, לא שאין לו אהבה לגויים. על עשו כתוב "ואת עשו שנאתי", אבל אם הם שומרים שבע מצוות בני נח, זה בכל זאת יציר כפיו של הבורא יתברך. הוא גם אותם יצר, גם אותם הוא ברא, הם הברואים שלו.

"בנים אתם לה' אלוקיכם, לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת. כי עם קדוש אתה לה' אלוקיך, ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה". בפסוקים נפלאים ומתוקים, הבורא יתברך מגלה את האהבה שלו לעם ישראל, והוא קורא לנו "בנים אתם". המדרש בתנחומא כותב, איך הקדוש ברוך הוא כינה את הגויים? איך האומות קרויים? אומר המדרש, "את הגמל, ואת השפן, ואת הארנבת, ואת החזיר."

מה בין האהבה של הקב"ה אלינו לבין האהבה שלו לגויים?

הוא אוהב. אדם שיש לו בבית כלב לשמירה, הוא התקשר עם הכלב, כלב זה כולו לב. אבל זה כמו אהבה לבן? הוא משוגע אם הוא אוהב אותו כמו הבן שלו. בן זו אהבה מיוחדת של בן, וכלב זו אהבה לכלב.

רבותינו באים ואומרים שכאשר בא הקדוש ברוך הוא ואמר "בנים אתם לה' אלוקיכם", זה בא להגדיר את האהבה שהוא אוהב אותנו, לתת הגדרה מה אתם בשביל הקדוש ברוך הוא.

רבותינו אומרים, מה הערכין של האהבה שיש לבורא יתברך לכל הבריאיה שלו, לבין הבנים שלו? יש משל המפורסם שהביאו אותו רבותינו: יש לאדם חמישה-שישה בנים, חמש בנות, אלו הילדים שלו. ויש לו גם בחווה סוסים, פרות, כלבים, חתולים. האם הוא אוהב את הבהמות שלו? את הכבשים? ודאי שהוא אוהב אותם. משתעשע איתם, רוכב עליהם, מאכיל אותם מה שהם צריכים, הוא אוהב אותם. אבל זה משתווה לאהבה לבנים? לא. את זה הוא אוהב, ואת זה הוא אוהב. שתיים

רבי אהרון מקרלין - מה העבירה הכי חמורה בתורה?!

אדם יחשוב לעצמו, יש לו בן יחיד, והבן הזה נסע למרחקים ושכח מאבא שלו. האבא שולח מכתבים, האבא מתקשר, האבא משתדל, רוצה לבוא לבקר. הילד כל הזמן עסוק, הילד כל הזמן טרוד. אין לו זמן לאבא. איך האבא מרגיש? זה לא נקרא שהוא פוגע באבא? אומרים רבותינו, כך אמר הקדוש ברוך הוא: בנים אתם לה' אלוקיכם. בנים! האבא רוצה שהבן יתייחס אליו.

יש מציאות מסוימת שהאבא רוצה שהילד יגור לידו, אפילו שהוא לא בא אליו כל יום, אבל עצם הידיעה שהוא גר איתו, שהוא נמצא איתו. למה זה כך? יש קשר מיוחד לאבא עם הבן. אסור לנו לשכוח שאנחנו בנים של השם יתברך. במדרש כתוב על שיר השירים, במסכת ידיים

פעם אחת רבי אהרון מקרלין שאל את התלמידים - מה העבירה הכי חמורה שבתורה? אז כל אחד אמר משהו. אחד אמר חילול שבת שזה כנגד כל התורה, אחד אמר נידה, אחד אמר מאכלות אסורות. הוא אמר להם כולכם צודקים, הכל איסורי דאורייתא חמורים..

אבל העבירה הכי חמורה בתורה, הוא אמר, זה שאדם שוכח שהוא הבן של המלך. אין עבירה יותר חמורה מזה. העבירה הזאת מביאה אותו לכל העבירות. ככה אמר רבי אהרון מקרלין!

אם אדם שוכח שהוא בן של המלך, של מי שאמר והיה העולם, ואתה בן יחיד שלו, אם את זה אתה שוכח - זו העבירה הכי חמורה שיכולה להיות.

ופעם אחת אנחנו משולים כמו אישה, רעיית. השם יתב' רך גילה אהבה כזאת גדולה.

המשנה ברורה הביא בסימן רפ"ח מדרש, כתוב במדרש שרבי עקיבא היה קורא שיר השירים ולא היה מפסיק לבכות. היה גועה בבכייה. אמרו לו: רבנו, איך אתה בוכה בשבת? אמר: אני בוכה בכי של געגועים לבורא יתברך!

מה קרה בשיר השירים? שיר השירים מגלה את האהבה של הקדוש ברוך הוא אלינו. הקדוש ברוך הוא, פעם אחת גילה אהבה כמו לבנים, ופעם אחת גילה כמו אישה, רעיית, יונתי, תמתי. כמה חז"לים יש על כך, לרבי ישראל נג'ארה המשורר המפורסם, יש כתובה, שקוראים אותה בשבועות, הכתובה שבין עם ישראל לקדוש ברוך הוא. שמשה זה השובבין ואיך כתבו את הכתובה וכולי, כתובה נפלאה ביותר.

ההבדל בין אישה לבן

מה הדין אם עם ישראל לא עושים רצונו של מקום? נק' ראים בנים או לא נקראים בנים? יש מחלוקת רבי יהודה ורבי מאיר בגמרא. הרשב"א בחלק א' סימן קצ"ד פוסק כרבי מאיר להלכה. בין עושים רצונו, בין לא עושים רצונו, אתם בנים למקום. בן אי אפשר לגרש!

אישה, זה בבחירה. כלומר, שלא נטעה לומר שהוא לקח אותנו בעל כורחו. הוא ראה את העם הכי מיוחד מכל אומות העולם, העם הנבחר, והוא בחר דווקא בנו. כלפי הבורא יתברך אנחנו בנים, והאהבה היא כמו אהבה לאישה.¹

מה הבורא מרגיש כלפינו, איזו אהבה יש לו אלינו! בין עושים רצונו בין לא עושים רצונו, אתם בנים שלי. בחרת בכך שלא בעל כורחי אלא ברצון. ובהר סיני הוא התגלה והראה לנו כל כך דברים נפלאים. כל כך הבורא יתברך מחזר אחרינו ורוצה בנו ואוהב אותנו.

איך האבא מרגיש כשהבן שלו שוכח אותו?

מרגיש, הכל טוב? אבא, תשחרר אותי, אני צריך ללכת. האבא אומר: "בני, עד שאני רואה אותך, עד שאני פוגש אותך, תן לי לחבק אותך, תן לשבת איתך." "אבא נו, אין לי זמן."

ואם זו אישה ככה עושה לבעלה, אישה שאין לה זמן לבעלה, שכחה שהוא בעלה - "איפה את?" "אני אחזור אליך, עוד כמה ימים אני אחזור אליך." איך אדם היה מרגיש? הרב עזריאל טאובר זצ"ל שואל, למה נמשלנו לבנים ולמה נמשלנו לאישה? כדי שאדם ירגיש, אם הבן עושה לו ככה ואם האישה עושה לו ככה, תרגיש מה אתה עושה לבורא יתברך. קצת תרגיש. ריבונו של עולם, יש לנו 24 שעות ביום. כמה שעות ביום אנחנו חושבים על הבורא

בפרק ג' משנה ה', אין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל. מה הסיבה? למה כל העולם כולו לא היה כדאי עד ששלמה המלך כתב את שיר השירים? מה עשה שלמה המלך בשיר השירים שעד שלא כתב את זה לא היה העולם כדאי לפני הקדוש ברוך הוא?

אומרת המשנה שכל הכתובים קודש, ושיר השירים קודש קודשים, שכולו סוד ורז טמון וצפון וכולי. מה יש בשיר השירים? שיר השירים מגלה את האהבה של הקדוש ברוך הוא לעם ישראל. ששם כתוב רעיית, יונתי, תמתי. למה אנחנו משולים? כביכול כמו האישה של הקדוש ברוך הוא.

כמו שאור החיים הקדוש כותב בפרשת יתרו, שמה זה היה מתן תורה? זה כמו החופה שבינינו לבין השם יתברך. אז רבותינו אומרים, פעם אחת אנחנו משולים לבנים,

אז רבותינו אומרים - אבא ובן זה לא בבחירה. הבן הוא שייך לאבא בעל כורחו ושלא ברצונו. תרצה או לא תרצה, זה הבן שלך, זה מה יש. אבא יכול לתת גט לבן שלו? לגרש את הבן שלו? לא יכול. לא משנה מה יהיה, זה הבן. בבן אין בחירה. הוא שלך בעל כורחך, אתה לא יכול לגרש אותו, אבל אתה לא בחרת בו, אתה גם לא יכול לבחור.

באישה, אדם בוחר באישה. אדם לא לוקח אישה. אדם שלוקח אישה בעל כורחה, מה הדין? לא מקודשת. חייב לראותה לפני כן, מר"ן בשו"ע כותב. למה? כדי שייקח מה שהוא רוצה. אז אישה זה בבחירה, והבן זה בעל כורחו ובלי פירוד, אין פירוד לעולם.

בא הקדוש ברוך הוא ומשל אותנו לבנים שלא יהיה פירוד לעולם בינינו. זה הבנים, בעל כורחו כביכול של הקדוש ברוך הוא, ולעולם לא ניפרד ממנו. אם כבנים, אם כעבדים.

איפה החיסרון? החיסרון הוא שאנחנו לא מכירים בו. כל מה שכתוב שיש שהסתר פנים, זה לא הסתר פנים מצדו, זה הסתר פנים מצדנו. אנחנו במהמורות העולם הזה שכחנו את הבורא יתברך, שכחנו את הקדוש ברוך הוא. איזה כאב! אם אדם יחשוב על זה, איזה כואב לאבא שהבן שוכח אותו? אתה מתקשר לבן שלך, הוא אומר לך: "אבא, אין לי זמן עכשיו בשבילך. תפסיק להתקשר כל יום, אני בערב שבת אגיד לך שבת שלום, תשחרר." אתה אומר לו: "אולי תבוא לבקר?" הוא עונה: "איפה יש לי זמן בשבילך אבא?"

האבא התחנן, התחנן, התחנן, אז הילד בא לביקור. הוא בא יושב מולו, "נו, אבא, מה אתה מספר? איך אתה

1 זה רק לסבר את האוזן כמובן, להסביר את הרגשות כביכול.

יתברך?² כמה יצר הרע מטריד אותנו אחרי המהומות של העולם הזה, שיגעון העולם הזה. אנחנו משוגעים.

תצא עכשיו בחוץ, אנשים עפים באוויר בקרוסלות. אתה יוצא, אתה אומר זה בית משוגעים, ממש בית משוגעים. בשלמא ילדים בגיל ארבע, חמש, שלוש? אתה רואה אני שים עם צורת אדם, עפים באוויר, ריבוננו של עולם. עפים במים ובזה..

טוב, "וקווי ה' יחליפו כוח", בסדר, אני לא אומר שלא. אבל, יחשוב אדם אשתו לא שמה עליו, לא מתייחסת אליו, כלום. והוא קונה לה, ומביא לה, ומפנק אותה, ועושה לה, והיא כלום. נעלמת לו לכמה ימים פה, כמה ימים שם, לא עונה לו לטלפונים, מסננת אותו. איך היית מרגיש? אתם יודעים מה זה נקרא לסנן את הקדוש ברוך הוא? אם אדם רק יתבונן כמה ניסי ניסים הוא עובר כל יום. כמה התבוננת ואמרת, ריבוננו של עולם, וואי, תודה!

הגאון מווילנה מביא משל: היה ילד אחד, בן של מלך ששיגע את האבא. הוציא אותו מדעתו. המלך התעצבן עליו, אמר "אני אחנך אותך". לקח כמה מהקרובים שלו ואמר: "תשמעו, יש איזה אי, יש שם עיירה קטנה, כולם מכירים את כולם. זרקו אותו שם באי הזה כמה חודשים, שילמד לקח". בקיצור, הילד שמע, התנגד, לקחו אותו באונייה, תפסו אותו, זרקו אותו והעיפו אותו משם. הגאון מווילנה אומר, איך שזרקו אותו לחוף, בא אדם זקן, אמר לו: "מי אתה?". אמר לו: "זרקו אותי, הייתי הבן של המלך, אבא זרק אותי". אמר לו: "טוב, בוא איתי". לקח אותו, סידר לו עבודה, מקום לישון, מקום לאכול, דאג לו.

היה הולך לאיזה מקום, בא לקנות איזה משהו, לעשות איזה דבר מסוים, פתאום נופל איזה מישהו, בא מישהו, "לא, אל תקנה פה, תקנה פה, קח מה שאתה צריך". היה הולך עם חברים, פתאום מישהו בא, מרביץ לו, מוציא

אותו, "אל תסתובב איתם, הם הולכים לסמים עכשיו". מקרה אחרי מקרה, מקרה אחרי מקרה. אחרי כמה חודשים הוא מסתכל, אומר: איך יכול להיות? הזקן הזה תפס אותי בחוף, הוא אף פעם לא היה בחוף. מאיפה בא זה בג'ונגל שהציל אותי? מאיפה בא זה עם החברים שלקח אותי מהם? מאיפה בא זה שפתאום הביא לי כסף? מאיפה כל האנשים האלה?

ואז, הוא הבין שאבא שלו הוא מלך גם על המדינה הקטנה הזאת, ושהוא זרק אותו לחוף, הוא זרק אותו עם עוד איזה 20-30 משרתים שהוא לא מכיר, שיעקבו אחריו ויעזרו לו בכל מקום ומקום. אז אמר הגאון מווילנה, כמה הקדוש ברוך הוא זורק אנשים בעולם כדי לעשות לנו הרבה מקרים ולדבר איתנו, ואנחנו לא שמים עליו אפילו מחילה על הביטוי שאני אומר, אנחנו אפילו לא זורקים מבט לשמיים, "בורא עולם, קצת היית גבר. באמת עזרת לי פה. תודה על מה שעשית לי".

תודה שאני חוזר הביתה לישון היום בבית. זה נס היום! לחזור לישון בבית היום, בלי כאבים בכל מיני מקומות, היום זה בגדר של נס. לקום בבוקר, ללכת על רגליים, היום זה גדר של נס. אדם פתאום מרגיש כאבים בכל הגוף, לא יכול לזוז. אנחנו חיים בניסי ניסים. איפה הבעיה?

כותב ליקוטי מוהר"ן ככה, בתורה מ"ו תניינא: דע, שלכל אחד אין לו מניעות אלא רק לפי כוחו. תדעו לכם, ההסתרה זה לא מצד הקדוש ברוך הוא, הוא לא מסתיר פניו מאיתנו. אנחנו מסתירים פנינו ממנו. הוא תמיד בגילוי פנים איתנו, רק אנחנו מסתירים את הפנים. אנחנו לא רוצים, כביכול, יצר הרע כל כך תופס אותנו ביום-יום, שאין לנו זמן אפילו לחשוב עליו.

אתה חושב על הקב"ה?

שאין לו מניעות רק כפי כוחו, כפי מה שיכול לשאת ולעמוד בהם. ובאמת אין מניעה לפניו. זה לא שאדם יגיד "יש הרבה מונעים בעולם". זה לא מצד הבורא יתברך או מצד היצר הרע, זה המניעות ממך.

אתה מונע את עצמך מהתקרבות לקדוש ברוך הוא. כי גם בהמניעה בעצמה מלובש השם יתברך. והמניעה הגדולה שבכל המניעות היא במוחין של האדם עצמו. זאת אומרת, המוח נמצא פה אצלך. אתה רוצה, אתה תתקרב. אתה לא רוצה, זה בבחירה שלך. דהיינו, מה שמוחו וליבו חלוקים מהשם יתברך, וכן בתפילה, שיש לו מניעות בתפילה. שלבו עקום ופתלתול מהשם יתברך, זו המניעה הגדולה מכולם, ואין זה אלא מלבו של האדם המעוקם בעקמימות וקשיות וכפירות על השם יתברך.

יש מימרא, אני לא יודע אם זה בדיחה או מימרא אמיתית, אבל צריך לחשוב עליה הרבה. היה אברך אחד שקם בלילה בבהלה. אשתו אומרת לו "מה קרה?". הוא אומר "חלמתי את הקדוש ברוך הוא". היא אומרת לו "איך לא תחלום? אתה כל היום חושב עליו". הוא אומר "אני מוכן להישבע לך, אני כבר שלושה חודשים לא חשבתי עליו". לא יודע אם זה בדיחה או לא בדיחה, אבל זה המציאות שלנו היום. התפילה שלנו זה החתמת כרטיס. באים להחתיים כרטיס בתפילה. איך ברכת המזון שלנו נראית? זה הכל נהיה כמו החתמת כרטיס.

יש לבורא יתברך אהבה אלינו כמו לבן וכמו לאישה. ממשילים את זה בשני דברים, שאדם קצת יתייחס לבורא יתברך לפחות כמו בן וכמו אישה לבעלה. אז אומר הרב,

איך כתוב? "ולא יראו פני ריקם". אני רוצה לראות את הפנים שלכם, לא את הגב שלכם, את הפנים שלכם..

שאבא מתגעגע לבן ורוצה את הקשר איתו, כמו שבעל רוצה קשר עם אישה, ככה הבורא יתברך, "בנים אתם לה" אלוקים", הוא רוצה את הקשר הזה איתנו.

בא אדם ואומר "אני לא מצליח להתפלל". למה אתה לא מצליח להתפלל? מאיפה באים המניעות האלה? אנחנו צריכים לחזק את הקשר שלנו עם השם יתברך. כמו

אלול האמיתי לדור שלנו

הוא. לחזק את הקשר בין בן לאבא, כמו בין איש לאישה. לכן חז"ל השתמשו בכל המשלים האלה. ולכן אומר הרב, והמניעה הגדולה מכולם היא לצעוק לאביו שבשמיים. לצעוק לאבא, "אבא, בורא עולם", להתחיל לדבר איתו.

תראו, בתפילה אנחנו לא מדברים איתו באמת. כשאנחנו באים לתפילה, זה כמו החתמת כרטיס. קשה בתפילה ליצור קשר.³

כשאדם בא והוא חייב ברבע לשבע לסיים את התפילה, הוא לא מצליח להתקשר עם הקדוש ברוך הוא. אם אדם בא בזמירות ויש חזן שהוא קצת מהיר, והוא חייב למהר עם החזן כדי להגיע לעמידה.. אנחנו מאבדים את הקשר שלנו עם השם יתברך.

וחבל, כי הוא רוצה בקשר הזה, הוא חפץ בקשר הזה. הוא לא סתם משל אותנו ל"בנים אתם לה" אלוקים". תראו מה שאומר הרמב"ן: "בנים אתם לה" אלוקים" = הוא אוהב אתכם יותר מהאב לבנו!

איך אבא אוהב את הבן שלו? לא שיש לו עשרה בנים שהאבה מתחלקת לעשרה. יש לו בן יחיד, בן בכור. איך הוא אוהב אותו? הקדוש ברוך הוא, אוהב אותנו יותר ממה שאדם אוהב בן יחיד שלו. ככה האהבה של השם יתברך אלינו. "כל מה שיעשה לטוב הוא, ואף אם לא תבינוהו". כל מה שהוא עושה לנו, רק מרוב אהבה הוא עושה לנו את זה. שאדם לא יחשוב חס ושלום שהקדוש ברוך הוא עשה איזה מעשה איתו מתוך כעס או מתוך רדיפה, חס ושלום.⁴

עכשיו מתחיל אלול. באלול יש הרבה אנשים שנכנסים לפאניקה ופחד ולחץ, ולחשוב מה לא עשיתי. זה לא נקרא אלול. אולי זה אלול של רבי ישראל מסלנט, לא של הדור שלנו. הדור שלנו זה כמה אני יותר יכול להתקרב להשם יתברך. לא לחפש איפה לא הייתי טוב. להתחיל מאיפה עשיתי טוב, איפה הייתי בסדר, ועם החלקים הטובים האלה ליצור קשר עם הקדוש ברוך הוא.

תדעו, בדור שלנו היום, הפחד והפאניקה והלחץ, זה מרחיק יותר. גם ככה הקשר הוא רופף. בעל ואישה שהיה ביניהם קצת פירוד, לא היה קשר כמו ברוב הבתים היום. אין קשר של אהבה אמיתית בין איש לאישה, אין שלמות בין איש לאישה. אז עכשיו הם באו והם החליטו ביניהם לשבת ולסדר את העניינים ביניהם, כדי לחזק את הקשר. הם מרגישים כמו שותפים זרים. אז איך לחזק את הקשר? איך מחזקים קשר?

אם הוא יתחיל להגיד לה על כל מה שלא טוב בה, אז לאיפה הם יגיעו? "אז בוא נחתוך וזהו, אני לא טוב לך, את לא טובה לי, בואי נחתוך". אלא איך מחזקים את הקשר? "תשמעי, יש בך מעלות כאלה טובות, אולי תחזקי את המעלות האלה שאת נמצאת איתי". והיא תגיד לו על המעלות שיש בו, "כל כך הרבה מעלות טובות, בוא נחזק את המעלות האלה". ואפשר לשפר עוד קצת בדברים אחרים.

כשבאים באלול, לא לחפש איפה לא היינו בסדר. צריך לתקן, ודאי שצריך לתקן. אבל להתחיל עם המעלות, איפה כן היינו בסדר. לחזק את הקשר עם הקדוש ברוך

למה קשה לנו להבין את זה בימינו?

לא יושב איתה בסעודת שבת. אם היא יושבת, האבא קם ונכנס לחדר. ככה אתה תקרב אותה?

האבא הזה, למה הוא מתנהג ככה? כי הוא מנותק מהקדוש ברוך הוא. אם היה לו חיבור לבנים, הוא היה מתחבר לבורא, הוא היה מרגיש כמו בן לאבא. אבל הוא לא יודע מה זה קשר בין אבא לבן, הוא לא מכיר את הקשר הזה בכלל. אז איך הוא יכיר את הקשר שלנו עם בורא יתברך? הוא לא יכול להכיר קשר כזה.

היום בבתיים, יש באמת בית שהבעל והאישה באהבה כזאת גדולה, כמו שהרב אוירבך אמר, אחרי 50 שנה: אין לי לבקש סליחה ממנה, כי לעולם לא פגעתי בה. אחד

למה קשה לנו להבין את הדברים היום? היום הקשר של אבא עם הבן הוא קשר מקולקל מאוד. הוא קשר של רדיפה, הוא קשר של חינוך לכפייה. אין קשר של אהבה בין אבא לבן באמת. אנחנו לא יכולים להבין את הקשר שלנו עם בורא יתברך, אם הקשר עם הבן שלנו הוא לא קשר של אבא ובן.

אם הילד קצת זיגוג ביהדות, האבא כבר לא מוכן לשמוע עליו ולא רוצה לראות אותו יותר, ורוצה להוציא אותו מהבית. ואם הבת הלכה עם איזה חברה ויש לה איזה מכשיר, אז הוא כבר לא רוצה לשמוע עליה והוא לא יושב איתה בסעודת שבת, אלו דברים שאנחנו שומעים.. הוא

3 יש כאלה שזכו באמת שזו תפילה מלשון פתילה, מלשון דבר של קשר, שנקשרים.

4 זה רק מתוך אהבה. כמו אבא שמחנך, אבא נורמלי שמחנך..

ככה כותב בליקוטי מוהר"ן, שהקשר בינינו, בין האבא לבנים, לבנות, בין הקשר לאיש לאישה, יהיה קשר טוב, קשר הדוק, קשר של כבוד. לכבד אותם. ממילא נרגיש מה הקשר שלנו לבורא יתברך.

כמו הרב אוירבך יכול להרגיש אהבת הבורא יתברך, כמו שאומר אור החיים הקדוש, שלא יכול להתאפק החתן ולקדש את האישה. רעייתו, יונתו, תמתי. אז מאיפה הפירוד בינינו? זה מהמידות הרעות שבתוכנו.

למי ה' נותן חכמה?

אומר המדרש, והוא אומר: "כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה". מה שהוא לועס, לפה שלנו הוא נותן, מרוב שהוא אוהב אותנו!

אבל למי הוא נותן? למי שמבקש ממנו. מי שלא מתקרב לשולחן שלו, מי שלא מבקש ממנו, לא יזכה לקבל ממנו. תראו כמה אנחנו התרחקנו מהשולחן של המלך, מהשולחן של האבא. כמה אנחנו מפסידים! מה יש על שולחן של מלך? כל מעדני עולם. ומה אנחנו הולכים ואוכלים? הוזהר אומר, שולחנות שמלאו צואה. אתה הולך אוכל צואה בשולחנות מלוכלכים. איפה אתה? אתה הבן של מלך. איפה אתה הולך לאכול?

אז אומר הסבא מקלם, התקרבות כזאת, לאכול ממש מלעיסה אחת, זה רק קרבה של בן ואבא. לא סתם מלך. "בנים אתם לה" אלוהים. נכון אני מלך, אבל האהבה שלי אליכם זה כמו לאבא לבן פשוט, בן יחיד שיש לו רק אותו בעולם.

הסבא מקלם אומר: אני רוצה לגלות לכם סוד גדול ונורא. מה הסוד הגדול שהוא רוצה לגלות לנו? יש מדרש מפורסם. במדרש כתוב: "כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה". יש אבא שלועס אוכל. יושב איתו הבן שלו והעבד שלו. מי יכול לבקש מאבא את מה שהאבא לועס בפה? העבד או הבן? רק הבן, נכון?

תראו מה אומר המדרש: "כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה". רבי יצחק ורבי לוי, דאמרי, למה הדבר דומה? לעשיר שהיה לו בן. בא בנו מבית הספר ומצא תמחוי לפניו. נטל אביו חתיכה ונתנה לו, לבן. אמר לו בנו: אבא, איני לוקח ממך. אל תביא לי ביד, אני לא רוצה מהיד שלך. אומר המדרש, איני מבקש אלא מזה שבתוך פיך, מה שלעסת אני רוצה. אומר המדרש, מה עשה? נתנה לו. ולמה? מי נותן את מה שהוא אוכל? מה שהוא לועס, נותן לתוך פיו של מי? לבן שלו.

אומר המדרש: ולמה? על שהיה מחבבו נתן לו מתוך פיו.

לפתוח דלת לקב"ה..

קצת. כמה אנחנו התדרדרנו הדור הזה. דור שעבר, חוץ מזוהר ותהילים לא ידעו כלום בחיים, ומה שהיו צריכים, הולכים למזוזה, מבקשים מהבורא יתברך. בורא עולם, תעשה לי כך וכך, תוך שניות זה נעשה, שניות. אנשים שלא ידעו קרוא וכתוב, היו עושים ניסים, שוברים את הטבע. חוץ מזוהר ותהילים לא היה להם כלום בחיים, לא ידעו כלום. היו חולי אהבה על הבורא יתברך. היו בנים יחידים אמיתיים של השם יתברך. למה אין את זה היום? היום אין כיבוד הורים. אם אין כיבוד הורים, איך יכבד את האבא, את הבורא יתברך? ככל שהערכים יורדים, אז הקשר הולך ונהיה רופף

צריך לחזק את הקשר, אבל לא קשר של פחד. הרמח"ל כותב בדרך השם, מי שעובד את השם מתוך יראה ופחד, נקרא עובד עבודה זרה בטהרה. זה הלשון שלו. את הבורא יתברך עובדים מתוך אהבה. אישה שמפחדת מבעלה, ובגלל זה היא מכבסת ומבשלת ומגהצת, כי היא עושה את זה מתוך פחד, זאת לא אישה, זאת שפחה. הבורא יתברך לא צריך שפחות. יש לו מי ליארדים של מלאכים בעולם שעובדים. הוא צריך אישה שמגהצת ומכבסת ומבשלת כי היא אוהבת את בעלה, לא כי היא מפחדת ממנו.

צריך לבוא לתפילה לא מתוך פחד שאם אני לא אתפלל

לא נתאווה הקדוש ברוך הוא בבריאתו שברא את העולם, אלא לדור בתחתונים. איפה לדור? בבית שלנו. מי זוכה להכניס את הקדוש ברוך הוא אליו? מי שמזמין אותו, מי שמקבל, מי שפותח לו את הדלת. כתוב בשיר השירים: "פֶּתַחַי לִי אֶחָתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תִמְתֵּנִי", תפתחי לי את הדלת. היא אומרת לו: לא, אני לא יכולה לפתוח לך. למה? "פשוטני את כותנתני", יש לי פה טלויזיה, יש חדשות עכשיו, אתה בא בחדשות להפריע עכשיו, בורא עולם? באמצע משחק הכדורגל אתה בא להפריע לנו? מתי אתה בא?

כך היא אומרת לו, אני לא יכולה, כי חולת אהבה אני. הוזהר שואל: את חולת אהבה? את חולת נפש את! תפתי לו את הדלת. איזה חולת אהבה את? היא אומרת לו: בורא עולם, אני לא.. אני חולת אהבה על העולם הזה, לא עליך. אני חולה על סרטים, חולה על חדשות, חולה על אוכל ומסעדות. אני לא חולה עליך, אני חולה על העולם הזה. אתה חולה עליי, אני יודעת, אבל אני יש לי חולי על העולם הזה..

זה היחס שלנו לפני הבורא יתברך. אלול זה זמן של אהבה. צריך להגביר את האהבה, להכניס את הקדוש ברוך הוא לחיים שלנו. להכניס אותו לתוך הבית שלנו, לפתוח לו את הדלת. איך פותחים לו את הדלת? שתהיה קדושה בבית, לימוד תורה בבית, תהילים קצת, זוהר

לך על מה שאכלתי.. ילד שמכבד את ההורים שלו מתוך פחד, זה נקרא כיבוד הורים אם זה מתוך פחד? זה לא כיבוד הורים, זה עבד. אתם לא עבדים שלי, אתם בנים שלי. תכבד את האבא מתוך כבוד של אהבה.⁵

יקרה לי כך וכך. אם לא אתן מעשרות לא יהיה לי כסף. ככה עובדים עבודה זרה בטהרה, לא את הבורא יתברך. לבורא יתברך נותנים מעשרות כי אני אוהב אותך בורא עולם. לא אומרים ברכת המזון שיהיה לי פרנסה, לא. אני אומר ברכת המזון כי אני אוהב אותך ואני רוצה להודות

5 יזכנו השם יתברך שנזכה לחזור בתשובה שלמה. אמן. נזכה לאהוב את הבורא יתברך, לחזק את הקשר איתו, נזכה בעזרת השם באלול לגאולה השלמה ברחמים בעזרת השם. אמן